

Nr 463.

Av herr **Rubbestad**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 250, angående fortsatt subventionering av införseln av vissa varor m. m.*

I Kungl. Maj:ts proposition nr 250 föreslås riksdagen att anvisa ett reservationsanslag av 40 milj. kronor för subventionering av införsel av vissa utländska varor.

Av den i propositionen lämnade redogörelsen framgår, att nästan alla de myndigheter och sammanslutningar, som vid denna frågas behandling hösten 1946 uttalat sig, hyst mycket starka betänkligheter mot införande av importsubventioner. Att 1946 års riksdag trots detta dock beslöt anvisa ett reservationsanslag av 25 milj. kr. för detta ändamål torde förnämligast ha berott därpå att man vid den tiden befann sig mycket nära det s. k. indextaket, vars överskridande skulle ha medfört betydande lönehöjningar på skilda områden.

Nu befinna vi oss däremot i ett helt annat läge. Genom de höjda lönerna, som på senare tid ha genomförts, har det s. k. indextaket redan passerats. Den ökade köpkraften har ställt statsmakterna inför problemet att hindra inflationen, som har sin väsentligaste grund i de för flertalet medborgargrupper betydligt höjda inkomsterna, samtidigt som varutillgången minskat. Kan det under dylika omständigheter vara motiverat att ännu mer höja köpkraften med ytterligare 40 milj. kronor, som i sin tur komma att medföra en skärpning av inflationen?

Enligt min mening bör man ej göra detta. Man behöver heller inte inbilla sig att denna eventuella mindre höjning av priset på vissa varor (exempelvis bomull och sulläder) kommer att få någon nämnvärd inverkan på levnadskostnadsberäkningarna. Då man observerat, att borttagandet av omsättningskatten, som ändå representerade ett årligt värde av cirka 400 milj. kronor, haft oerhört liten inverkan på dessa indexberäkningar i sänkande riktning, böra dessa 40 milj. som föreslås i propositionen knappast ha någon inverkan i det hänseendet.

Med hänsyn till de betydligt höjda lönerna och den därigenom ökade köpkraften torde det nu knappast heller kunna anföras några billighetsskäl för att statsmakterna skola lämna bidrag för dessa relativt små kostnadsstegringar, som drabba konsumenterna. Dessa kunna säkerligen utan olägenhet bäras i de allra flesta fallen av vederbörande själva. Även om statens inkomster f. n. tyckas vara goda böra vi dock tänka på att under goda tider samla något i

ladorna och inte ingiva folket föreställningen om att staten har obegränsade möjligheter att lämna understöd på alla områden. Det skulle enligt min mening vara nyttigt om riksdagen ibland ville erinra sig finansminister Wigforss' uttalande i andra kammaren den 23 april i år, då det gällde ett ökat anslag på 5 milj. kronor till bidrag för vatten- och avloppsledningar på landsbygden. Han sade då bland annat följande:

»Jag tror att riksdagen gjorde en god gärning, om den inför landet visade, att vi ha klart för oss att vi befinna oss i ett mycket svårt läge under de närmaste åren. Likaväl som vi, när det gäller vår import från utlandet, få draga åt svångremmen, måste vi göra det även här hemma både i fråga om vår konsumtion och i fråga om våra investeringar. Att under sådana förhållanden säga, att 5 miljoner kunna vi lätt undvara, är icke förenligt med den ansvarskänsla, som jag tror innerst inne till sist ändå besjälår riksdagen och besjälår denna kammare och som jag tror det är nyttigt om man låter den stora allmänheten förstå. Om vi skola kämpa igenom de närmaste åren, är det nödvändigt att man ute bland folket får klart för sig, att vi icke ha råd till vad vi vilja eller ens till det som är mycket önskvårt. Jag tror att riksdagen bör hjälpa till att göra klart för svenska folket att under de närmaste åren gäller det icke bara att hålla tillbaka enskilda köp, vilket vi nu måste uppmana hela folket att göra, utan riksdagen måste också visa, att den själv går före med gott exempel.»

Enligt min mening föreligga här starkare skäl för att vara sparsam än då det gäller anslag till vatten- och avloppsledningar på landsbygden.

Med hänvisning till det anförda hemställas,

att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 250 om anvisande av ett reservationsanslag av 40 miljoner kronor.

Stockholm den 20 maj 1947.

Axel Rubbestad.